

2019-12-09

§ 222 2019.757 KS

Förslag om införande av valfrihetssystem (LOV) i särskilt boende för äldre**Ärendebeskrivning**

Kommunfullmäktige beslutade i Flerårsstrategi 2018-2020 för Alingsås kommun om en övergripande målsättning om ökad valfrihet och självbestämmande i Alingsås. Kommunfullmäktige beslutade den 4 september 2019 om Handlingsplan för ökad valfrihet (LOV) i Alingsås kommun, där samtliga nämnder fick i uppdrag att genomföra analys av vilka tjänster inom respektive verksamhetsområde som valfrihetssystem kan införas inom. Efter genomförd utredning gavs nämnderna i uppdrag att senast våren 2020 lämna förslag till kommunfullmäktige om att besluta om att införa valfrihetssystem inom aktuella verksamhetsområden.

Vård- och omsorgsnämnden beslutade 18 november 2019 att godkänna återrapport av uppdrag Handlingsplan för ökad valfrihet, samt att anmoda kommunfullmäktige att besluta om att införa valfrihetssystem inom särskilt boende för äldre från och med 1 januari 2022.

Beredning

Kommunledningskontoret har i skrivelse den 29 november framfört följande:

Kommunledningskontoret har tagit del av vård- och omsorgsnämndens återrapport av tilldelat uppdrag i flerårsstrategi samt Handlingsplan för ökad valfrihet.

Kommunledningskontoret kan till att börja med konstatera att det som utretts är att införa LOV inom verksamhetsområdet särskilt boende för äldre. Vård- och omsorgsnämnden har sedan tidigare infört LOV inom hemtjänst och delegerad hälso- och sjukvård samt utrett frågan för områdena daglig verksamhet och ledsagarservice inom LSS. Dock saknas utredning kring återstående verksamheter där LOV enligt lagstiftningen är tillåtet att införa. En heltäckande utredning av kvarstående möjligheter till LOV inom nämndens område kommer att presenteras av vård- och omsorgsnämnden under 2020.

Gällande det aktuella verksamhetsområdet särskilt boende för äldre har vård- och omsorgsnämnden gjort en omvärldsbevakning som visar att 21 av Sveriges 290 kommuner har infört LOV inom området särskilt boende för äldre. Av dessa är det företrädesvis kommuner i Stockholmstrakten som har infört LOV inom området.

Kommunledningskontoret delar vård- och omsorgsnämndens uppfattning att det finns förutsättningar för att införa valfrihetssystem inom särskilt boende för äldre i Alingsås kommun. Kommunledningskontoret håller även med om att det finns identifierade risker som är kopplade till införandet och att dessa behöver tas i beaktning vid ett eventuellt införande. Genom att tillsätta en arbetsgrupp, samt en tids- och aktivitetsplan för en införandeprocess av LOV inom området kommer dessa frågor att kunna hanteras på ett adekvat sätt. Noteras bör att förslaget inte bedöms komma att påverka befintlig personal. En betydande fördel är att införandet av valfrihetssystem inom området möjliggör för en hantering av den förväntade volymökning av brukare som kommer att ske inom området inom de kommande åren.

Justerandes sign

Justerandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2019-12-09

KS § 222 forts

Arbetsutskottet har den 4 december 2019, § 205 lämnat följande förslag till beslut:
Förslag till beslut i kommunfullmäktige;

Kommunfullmäktige beslutar att vård- och omsorgsnämnden ska införa valfrihetssystem (LOV) inom särskilt boende för äldre från och med 1 januari 2022.

Förslag till beslut på sammanträdet

Daniel Filipsson (M), Lady France Mulumba (KD), Jens Christian Berlin (L), Karl-Johan Karlsson (C) och Karin Schagerlind (M) föreslår att arbetsutskottets förslag bifalls.
Simon Waern (S) föreslår att kommunstyrelsens förslag till beslut i kommunfullmäktige får följande lydelse:

Kommunfullmäktige beslutar att vård- och omsorgsnämnden inte ska införa valfrihetssystem (LOV) inom särskilt boende för äldre.

Anita Hedén Unosson (S), Pär-Göran Björkman (S), Angelika Wais (S), Anna Hansson (MP) och Martin Lindberg (V) föreslår att Simon Waerns ändringsförslag bifalls.

Beslutsgång på sammanträdet

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar att bifalla arbetsutskottets förslag.

Omröstning begärs.

Följande beslutsgång godkänns:

Ja-röst för bifall till arbetsutskottets förslag.

Nej-röst för bifall till Simon Waerns m fl förslag.

Ja

Karin Schagerlind (M)
Karl-Johan Karlsson (C)
Susanna Nerell (C)
Jens Christian Berlin (L)
Lady France Mulumba (KD)
Klas Åkerlund (L)
Daniel Filipsson (M)

Nej

Simon Waern (S)
Anita Hedén Unosson (S)
Pär-Göran Björkman (S)
Angelika Wais (S)
Anna Hansson (MP)
Martin Lindberg (V)

Avstår

Boris Jernskiegge (SD)
Zandra Pettersson (SD)

Med 7 ja-röster, 6 nej-röster och 2 som avstår att rösta beslutar kommunstyrelsen att bifalla arbetsutskottets förslag.

2019-12-09

Beslut

KS § 222, forts

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige för beslut:

Kommunfullmäktige beslutar att vård-och omsorgsnämnden ska införa valfrihetssystem (LOV) inom särskilt boende för äldre från och med 1 januari 2022.

Reservation

Simon Waern (S), Anita Hedén Unosson (S), Pär-Göran Björkman (S) och Angelika Wais (S) lämnar följande skriftliga reservation:

Socialdemokraterna reserverar sig mot arbetsutskottets beslut att föreslå kommunstyrelsen att i sin tur föreslå kommunfullmäktige att besluta om införande av LOV inom särskilt boende. Det LOV i grunden innebär är frihet åt privata vinstdrivande företag att etablera sig i vår kommun och få tillgång till våra gemensamma skattemedel för att driva sin enskilda verksamhet. Detta samtidigt som kommunens möjligheter att bedriva och planera den offentliga verksamheten medvetet undergrävs. Att som kommun tillsammans med privata aktörer bygga och även i vissa fall drifta särskilda boenden är något som redan i dag, via offentlig upphandling, är fullt genomförbart. LOV är således ingen förutsättning för att säkerställa att fler särskilda boenden byggs. Mot denna bakgrund ställer vi oss starkt kritiska till förslaget.

Anna Hansson (MP) reserverar sig till förmån för eget förslag.

Martin Lindberg (V) lämnar följande reservation:

Vänsterpartiet reserverar sig mot beslutet att införa LOV i särskilt boende. Vänsterpartiet menar att ett sådant införande inte kommer leda till någon meningsfull valfrihet för kommunens invånare, utan bara en valfrihet för välfärdskapitalister att ytterligare dränera kommunens skattepengar. Vi ser med stor oro på de varningar som förvaltningen lägger fram, bland annat om risken för att det snarare blir kostnadsdrivande än kostnadsbesparande, samt att kommunen förlorar möjligheten att själv bedriva effektiv strategisk och politisk planering för försörjning inom särskilt boende. Därför menar vi att kommunen inte ska införa LOV.

Justerandes sign

Justerandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande